

Pædagogisk læreplan Børnehuset Vimmerby 2020 - uden skabelon

Indholdsfortegnelse

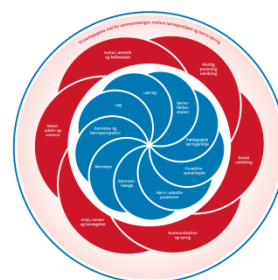
1. Intro del denne udgave	3
2. Rammer for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan	3
2. Hvem er vi	3
4. Pædagogisk grundlag	4
Barnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber	4
Pædagogisk læringsmiljø	5
Samarbejde med forældrene	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhæng til børnehaveklassen	7
5. Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	8
Inddragelse af lokalsamfundet	8
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	8
6. De seks læreplanstemaer	10
Alsidig personlig udvikling	10
Social udvikling	11
Kommunikation og sprog	13
Krop, sanser og bevægelse	15
Natur, udeliv og science	17
Kultur, æstetik og fællesskab	20
7. Evalueringskultur	21

1. Intro til denne udgave

Denne udgave af vores pædagogiske læreplan, er et udtræk af den fulde læreplan som, er udarbejdet ud fra den skabelon som er Børne- og undervisningsministeriet har udviklet til formålet og som findes på emu.dk. Den knytter sig til og hører sammen med ”Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018”. Denne udgave, ”Pædagogisk læreplan for Børnehuset Vimmerby 2020 – uden skabelon” indeholder spørgsmålene fra skabelonen og vores svar og beskrivelser dertil. Vil du læse baggrund for spørgsmålene og vores svar og beskrivelser, henviser vi til den fulde udgave af vores læreplan.

2. Rammer for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Vores pædagogiske læreplan er udarbejdet med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

3. Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Børnehuset Vimmerby er en privat integreret daginstitution med vuggestue og børnehave. I børnehaven er der 4 pædagoger med plads til 36 børn. I vuggestuen er der 2 pædagoger, 1 pædagogmedhjælper og 1 studerende og her er der plads til 12 børn.

Vi er en institution som bygger på kristne værdier og ønsker at efterleve det kristne menneskesyn i vores hverdag blandt børn, forældre og kollegaer. Vi er ikke tilknyttet en bestemt kirkelig organisation, men er startet op på frivillig basis. Vi ønsker at alle skal føle sig velkomne og inkluderede uanset trosoverbevisning.

Lidt historie

Børnehusets historie går tilbage til år 2000 hvor en forældregruppe med tilknytning til Filipskolen startede den lille puljebørnehave Børnehaven Vimmerby. Den blev dannet på et kristen grundlag og sad til leje i en villa med hjemlig hygge i Aalborg Øst. Børnehaven voksede år for år og vores mål var at blive to grupper på 14 børn, samt at få vores egne lokaler. Dette børnetal var midlertidigt for lille til at vi kunne realisere vores drøm om eget hus, hvorfor ideen med at udvide med en vuggestue opstod.

Den 11. august 2008 tog vi første spadestik til Børnehuset Vimmerby. Vi blev til en privat 0-6 års institution og byggede et hus på 350 m². Den nye institution rummer 2 børnehavegrupper af 15 børn og 1 vuggestuegruppe på 12 børn. Den nye institution på Byplanvej 103 i Gug, blev taget i brug d. 1. marts 2009.

Indretning og ude arealer

Vi er opdelt på den måde, at vuggestuen holder til i den ene ende af huset, hvor de har deres egen indgang, garderobe, wc, 2 grupperum og et barnevognsskur. De har deres eget indhegnede område på legepladsen, som ligger i forbindelse med deres egne lokaler.

I midten af huset har vi vores fælles lokaler med alrum, køkken, teknik, kontor, personalestue og motorik rum. Børnehaven har deres egen indgang og garderobeplads samt wc. Børnehaven er delt op i 2 stuer med

2 rum i hver. Det er funktionsopdelt på den måde, at vi har forskellige legesager på de to stuer, et spillerum og et kreativt værksted.

Udenfor har vi fået etableret en god legeplads med store gyng- og klatretårns arealer, stor sandkasse, en bakke med blomsterbed, tumlemåtte og trappe. Vi har bålhytte, græsplæne og et lille stykke skov.

På den ene side er vi omgivet af et villakvarter med stisystem og forskellige legepladser, som vi besøger fra tid til anden. På den anden side har vi et stort engområde og skovarealer.

Forældrebestyrelsen

Som privat daginstitution har vi en arbejdsgiver bestyrelse som har det overordnede ansvar, for den pædagogiske og økonomiske drift. Vi samarbejder omkring udarbejdelse af læreplan. Vi har en medarbejder repræsentant som deltager på bestyrelsesmøderne og modsat er bestyrelsen med mellemrum repræsenteret på personalemøderne.

4. Pædagogisk grundlag:

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Hos os har børnene en værdi i sig selv, fordi vi mener, at alle mennesker er unikke. Derfor vil vi møde børnene som ligeværdige medmennesker. Det betyder blandt andet, at deres ønsker for dagens aktiviteter er lige så værdifulde som de voksnes ønsker. Men også at deres venners ønsker er lige så værdifulde som deres egne. Derfor mener vi også, at det er vores opgave at støtte op om et inkluderende og forpligtende fællesskab.

Dannelse og børneperspektiv

Hos os bliver børn inddraget som en del af deres dannelse. I Børnehuset Vimmerby er der en bevidst vekslen mellem børneinitieret og vokseninitieret leg og aktiviteter. Vi ved, at samspil og relationer af høj kvalitet er afgørende for at kunne give børnene de bedste betingelser for trivsel, læring, udvikling og dannelse¹. Derfor ønsker vi at have en voksen-barn relationen, hvor børnene oplever sig som værdifulde medaktører der støttes i aktiv deltagelse ud fra deres perspektiv.

Leg

På baggrund af ovennævnte har vi derfor fokus på leg, både det som er børneinitieret og det, som de voksne har rammesat. Vi vil gerne værne om legen som et læringsrum, og vi vil derfor arbejde dynamisk ud fra, hvad børnene bidrager med af initiativer. Når børnene selv er motiveret for en leg, er de mere modtagelige for læring. De voksne skal derfor være lyttende og fleksible, når de tilrettelægger aktiviteter.

Læring

Vi arbejder ud fra "Den styrkede pædagogiske læreplans" tanker om at læring finder sted hele dagen og at de 6 læreplanstemaer hele tiden lapper over hinanden. Vi bruger blandt andet ICDP² samspils temaer 5, 6 og 7. Men vi støtter også op om børnenes læring ved at skabe alsidige, inddragende og trygge læringsmiljøer, ved at hjælpe dem med at rammesætte deres lege og aktiviteter.

¹ "Kort om samspil og relationer i det pædagogiske læringsmiljø"

² "Relations- og ressourceorienteret pædagogik – ICDP" af Karsten Hundeide m.fl.

Børnefællesskaber

Vi arbejder løbende på gode og meningsfulde relationer mellem barn-barn, barn-voksen og børnegruppe-voksen. De gode og meningsfulde relationer skaber grobund for børns trivsel, der giver dem forudsætninger for læring, udvikling og dannelse. Derfor støtter vi aktivt børnene i at være sammen i forpligtende og inkluderende fællesskaber. Vi ønsker også at værne om de lege og aktiviteter som børnene selv har etableret. Det gør vi ved, at støtte børnene i at sætte grænser for sig selv og styrke fællesskabet om den leg eller aktivitet, som de har gang i. Dette er en veksling mellem at rumme andre og sætte grænser for sig selv.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Hos os er der læringsmiljøer hele dagen, både i didaktisk planlagte og spontane aktiviteter, samt i rutinesituationer. Vi arbejder med både formelle og uformelle læringsmiljøer og er bevidste om, at de overlapper hinanden. Vi er bevidste om, at rutineprægede opgaver også er pædagogiske aktiviteter og processer.

Vi har delt børnene op i mindre grupper, hvortil der er tilknyttet en primær voksen, som har ansvar for at have overblikket over det enkelte barn i denne gruppe. Her har vi ind til nu taget udgangspunkt i læringshjulet. Men fra foråret 2020 udfases disse og erstattes af "Den tidlige opsporingsmodel". På baggrund af de voksnes overblik over både den samlede børnegruppe, egen gruppe samt det enkelte barns udvikling, skiftes der mellem de forskellige læringsmiljøer, som beskrevet oven over.

I **børnehaven** er børnene fordelt på to stuer: Raketstuen og Stjernestuen. Der er 3-6-års børn på begge stuer. Vi vil gerne at børnene knytter venskaber på tværs stuerne og understøtter dette ved at hjælpe dem med at rammesætte deres egne lege og aktiviteter og støtter dem med ideer til deres leg eller til kreative aktiviteter, de kan lave sammen.

To formiddage om ugen er vi delt op i små grupper, hvor den voksne igangsætter aktiviteter målrettet behov hos børnene i sin gruppe.

Vi er hver dag bevidste om at veksle mellem børnenes frie leg og voksenstyrede aktiviteter. Derfor er vi eksempelvis opmærksomme på, at de aktive børn udfordres og støttes i at tegne og lign. og at de mere stillesiddende børn bliver udfordret og støttet i de grovmotoriske lege / aktiviteter.

I **vuggestuen** inddeles børnene i mindre grupper med en voksen tilknyttet til hver. Det gør vi for at kunne have fokus på det enkelte barns udvikling og trivsel. Vi evaluerer løbende på vores ugentlige stuemøder, hvordan grupperne fungerer, hjælper hinanden med at opsætte mål og lave læringsmiljøer, som kan støtte børnene i deres udvikling. Vi arbejder med dynamiske læringsmiljøer som tager udgangspunkt i børnenes NUZO³. I de rutineprægede opgaver ønsker vi at inddrage børnene, så der også her skabes et læringsmiljø.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi har en meget medlevende forældregruppe, som støtter op, både om deres eget barns udvikling og om gruppens udvikling. Vi ønsker at have en god dialog med forældrene om deres barns udvikling og invitere dem til dette fra start af. Det gør vi ved at sende velkomstbrev til nye forældre både når de starter i vuggestue og i børnehave. Vi holder en opstartssamtale, hvor vi fortæller om hverdagen i vuggestuen, eller børnehaven, og hvor vi italesætter vores forventninger til samarbejdet. Ved denne opstartssamtale ønsker vi også at høre om barnets udvikling, særlige

³ "Udviklingspsykologiske teorier" af Espen Jerlang

hensyn og om forældrene er klar til at deres barn skal starte i institution. Ved overgang fra vuggestue til børnehave og ved overgang fra børnehave til skole, afholder vi overleveringssamtaler. Her beskriver vi barnets udvikling. Undervejs i vuggestuen og børnehaven afholder vi midtvejssamtaler. I hverdagen tilstræber vi at have en kontinuerlig kontakt med forældrene og høre hvordan det går hjemme og fortælle om barnets udvikling hos os.

I børnehaven samarbejder vi med forældrene på flere måder. Vi gør det bl.a. ved at bakke forældrene op i at lave legeaftaler med forskellige børn og opfordre dem til at tage bestemte børn med hjem. Disse legeaftaler har stor betydning for børnenes indbyrdes relations dannelse her i Vimmerby. Vi har også en løbende dialog med forældrene om barnets generelle udvikling, dets plads i og indflydelse på gruppen, samt om særlig fokuspunkter i udviklingen.

I vuggestuen ønsker vi et tæt samspil med forældrene, da børnene her er små og ikke altid selv kan sætte ord på deres egne oplevelser og forståelser. Vi har en tavle i garderoben, hvor vi hænger billeder op, så forældre og børn kan samtale om hverdagens aktiviteter i vuggestuen. Vi ønsker en tæt dialog med forældrene, så vi på bedst mulig måde kan skabe sammenhæng mellem hjemme og institution. Derfor har vi løbende små samtaler og "garderobesnakke", så små ting ikke vokser sig store, hverken for os eller hos barnet og forældrene.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Vimmerby arbejder vi med ICDP og Hjernesmart Pædagogik⁴. Det er vigtigt for os, at alle børn har nære voksenkontakter og vi bruger især de følelsesmæssige samspilstemaer (punkt 1-4) i ICDP til at nå dette mål. Vi tager os tid til at lytte til børnene og guide dem, både med den meningskabende dialog og gennem den guidende. Vi bruger også den hjernesmarte pædagogik til at støtte børn i udsatte positioner i at mestre nye kompetencer.

Der ud over samarbejder vi med Aalborg Kommunes tilsynsteam for private daginstitutioner og vi samarbejder med visitationen, hvor vi bl.a. får tildelt talepædagogisk bistand. Vi arbejder også med Aalborg Kommunes "På tværs" mappe.

I børnehaven ønsker vi voksne altid at være til rådighed for børnene. Et barn i en udsat position, sender vi sjældent videre til nye voksne, men rummer og hjælper det så godt vi kan. Vi giver det plads på eller ved siden af os og giver nærhed. Den voksne skal være opmærksom på sin position i forhold til barnet, om det skal gå bagved, ved siden af eller foran. Vi hjælper det i gang med aktiviteter og leg ved at lære barnet om hensigtsmæssige adgangsstrategier. Nedenfor er beskrevet nogle eksempler fra praksis.

Det kan være en lille simpel hjælp, som at støtte det i at sige; "Hej, må jeg være med", eller at dykke ned i et barns udsagn; "NN vil ikke lege med mig". Måske det bunder i at barnet ikke har forstået legen. I mere strukturerede sammenhænge bruger vi de samme redskaber, og bruger blandt andet at sætte ord på differentierede individuelle krav. Vi siger f.eks.; "NN/YY får denne lille opgave, du har fået en større opgave, da jeg ved at du kan klare den. Det vil være fint hvis du vil hjælpe NN/YY bagefter".

Et andet eksempel fra hverdagen i Vimmerby, kunne være, at den voksne og barnet i den udsatte position, sammen betragter en leg eller aktivitet som andre børn har gang i. Så er det vores opgave at forklare legen skabe motivation, hvis den ikke er der, bliver ved legen eller aktiviteten og guide, så både det udsatte barn og de andre børn får en god oplevelse ved at lege sammen. Den voksne og barnet snakker om, hvad de mon laver og den voksne går med barnet hen til de andre børn og hjælper barnet ind i legen eller aktiviteten. Går det godt, husker vi at benævne det bagefter

⁴ "Hjernesmarte børn" af Anette Prehn

så der bliver sat ord på den lille sejr. Bliver barnet presset ud eller trækker det sig selv, hjælper vi det tilbage i legen eller aktiviteten og bliver ved siden af, så vi kan hjælpe med kommunikationen. Vi sætter også ord på ansvaret som de andre børn har og understøtter på den måde et forpligtende og inkluderende fællesskab.

Selv om vi her har brugt eksempler ift. det sociale samspil, er vi også bevidste om at et barn kan være i en udsat position af andre grunde som svage sproglige færdigheder, motoriske og følelsesmæssige udfordringer.

I vuggestuen anvender vi Marte Meo principperne⁵, og når vi har børn i udsatte positioner, er det særligt princippet om perspektivforstørrelse vi benytter os af. Vi fokuserer på barnets ressourcer og kompetencer og forstørret det for de andre børn, så barnet i en udsat position føler sig værdifuld og kan bidrage med noget ind i fællesskabet. Når vi inddeler børnene i grupper, er det også for at kunne yde ekstra omsorg for de børn som har særligt behov for det. I et mindre fællesskab på 3-4 børn har den voksne større mulighed for at kunne imødekomme særlige behov og kan tilrettelægge aktiviteter og læringsmiljø, som netop kan være med til at styrke kompetencer og trivsel for børnene også dem i en udsat position.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi begynder at tænke på skolestart ca. 1,5 år før. Her ser vi på barnets generelle udvikling og tager en snak med forældrene om denne. Er der nogle fokuspunkter hvor barnet har særligt brug for støtte, italesættes dette. Det kan eks. være fin-, grov-, eller sansemotorisk, koncentration og sociale kompetencer. Sammen med forældrene laver vi en handleplan frem til sommeren året før skolestart, hvor der både hjemme og i børnehaven sættes fokus på de aftalte punkter. Inden sommerferien året før skolestart, melder børnehaven ud til forældrene hvis vi er bekymrede for skolestart. I det tilfælde laver børnehaven en underretning til kommunen og i fællesskab laves der en handleplan for barnet.

Nogle af de ting vi har fokus på fra barnet er ca. 4 år, er bl.a. om det kan det holde på en blyant, tegne og fortælle om sin tegning, kan det deltage i dialogisk læsning, kan det spille spil og forstå spilleregler på niveau med jævnaldrende. Vi er opmærksomme på fin-, og grovmotoriske arbejds punkter og om barnets sociale og følelsesmæssige kompetencer er alderssvarende. Det sidste år børnene er i børnehaven, samles de i skolegruppen. Her mødes vi 8-10 gange både efteråret og forår og her øges kravene til ovennævnte ting. Vi arbejder blandt andet med at skiftes og vente på tur, modtage og udføre en kollektiv besked. Vi arbejder med koncentration, fordybelse og behovsudsættelse og på at skabe motivation for brugen af tal og bogstaver.

Vi prøver i så høj grad som muligt at inddrage forældrene i dette. Har et barn et eller flere fokuspunkter, hvor det ikke er på niveau med de andre, bliver dette italesat overfor forældrene. Eksempelvis kan de blive opfordret til at starte til gymnastik, spille spil eller tegne derhjemme eller de opfordres til at holde fast i turtagning og til at de skiftes til at snakke ved middagsbordet og øve behovsudsættelse eksempelvis ved at blive siddende, til alle i familien er færdige med at spise. Om foråret har vi som regel 4-5 gange hvor vi går i svømmehal med børnene.

Vi er i løbende dialog med Filipskolen, som er vores nærmeste samarbejdspartner. Vi modtager gerne feedback og tilrettelægger vores pædagogik i forhold til dette samarbejde.

Vi besøger hvert år de skoler, hvortil vi skal sende børn. Det varierer lidt fra år til år hvordan det tilrettelægges. Vi besøger Filipskolen flest gange, da det oftest er dertil, vi sender den største

⁵ "Ser man det – Marte-Meo-metoden i et udviklingspsykologisk perspektiv" af Jytte Birk Sørensen

gruppe børn. Her følger vi en lektion og ser, hvad 0. klasse laver og spiser vores madpakker sammen med dem, inden vi tager hjem.

Afslutningssamtale og overleveringssamtale: Inden skolestart afholdes en forældresamtale hvor vi fortæller, hvordan vi ser barnets udvikling, lytter til forældrenes bidrag og sammen beskriver hvor langt barnet er kommet i sin udvikling. Nogle skoler tilbyder en overleveringssamtale, hvor vi fra Vimmerby kan mødes med klasselæreren og videregive information om barnet og dets udvikling. De skoler der ikke tilbyder overleveringssamtaler, får informationen skriftligt.

5. Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I **vuggestuen** tager vi på ture i nærområdet. Vi besøger eng og skov områder bag institutionen. Vi finder andre legepladser og cykler ture i vores ladcykel.

I **børnehaven** tager vi også på ture i vores nærområde. Her tager vi på skovtur, besøger andre legepladser, gravhøjen og vi besøger af og til plejehjemmet.

Vi tager også i teateret på Teater Nordkraft. Vi besøger af og til kunstmuseet, byture hvor vi ser på gavlmalerier og besøger biblioteker. Vi tager som regel imod invitationer fra for eksempel seminariet når de studerende har planlagt en workshop eller andet.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Her beskriver vi det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø hver for sig.

Det fysiske læringsmiljø er præget af, at vi er en forholdsvis nybygget institution. Vi har god støjdemning på lofter og store vinduesarealer. Vi har legesager, spil og kreative ting til at stå fremme. Vi har hjul under reoler så disse kan skubbes rundt alt efter behov.

I **børnehaven** har vi fokus på at strukturere aktiviteterne, så der både er plads til engagement, eksempelvis i en bil leg på gulvet, samtidig med at der er mulighed for at koncentrere sig om et spil ved bordet. Vi over børnene i at tage gensidigt hensyn. Vi har et motorikrum med mange motorikredskaber. På dage hvor børnene har lyst til fysiske udfoldelseslege med høj lyd, foregår dette som regel i det store rum. Så går en voksen med ind og døren lukkes ud til alrummet.

I **vuggestuen** skifter vi indimellem ud i legetøjet, gemmer noget væk og finder noget andet frem, så børnene bliver stimuleret af "nyt" legetøj. Vi kan benytte os af at inddele os i to grupper, da vi har en skydedør som kan adskille rummene. Vi kan omrokere på vores møbler, så det kan tilpasse sig børnegruppens behov

Det psykiske læringsmiljø for både vuggestuen og børnehaven er præget af, at vi har en varm og inkluderende tilgang til hinanden. Vi møder hinanden med respekt og taler til hinanden, ikke om hinanden. Det gælder både voksne imellem, voksen-barn og barn-barn relationen. Det er vigtigt for os at alle føler sig som en del af den store gruppe på stuen og af små vennegrupper. Fællesskabet på stuen understøttes ved samlings og måltider, hvor vi skiftes til at have forskellige børn i fokus. Det inkluderende miljø i legegruppen understøttes ved at vi voksne skiftevis går foran, ved siden af og bag ved. Vi følger børnenes

initiativer og ideer og hjælper det i gang. Vi bestræber os på at inddrage børnene mest muligt, så de får indflydelse på deres hverdag. De pædagogiske rutiner bliver omdannet til læringsmiljøer, hvor børnenes selvhjulpenhed er i fokus. Dette kan være medvirkende til at øge trivsel og udvikling blandt børnene.

Det æstetiske læringsmiljø

I **vuggestuen** er de æstetiske læringsmiljøer primært voksen initieret og vi præsenterer vuggestuebørnene for alderssvarende formsproglige udtryksmuligheder som vandfarve, fingermaling, lime med pailletter og lignende materialer. Vi synger og har fokus på sang, rytmik og bevægelse. Vi følger børnenes ideer og de ting som de er optaget af.

I **børnehaven** understøttes vi det æstetiske læringsmiljø ved, at vi hænger tegninger og malerier på væggene, udstiller kreationer i glasskab og andre steder. Vi har inspirations bøger til kreative ting stående fremme på hylderne i værkstedet. Vi hjælper med at arrangere tilskuer til en fremvisning på scenen, eks. et cirkusnummer eller en sang. Vi benytter os af forskellige formsprog, for eksempel musik, højtlesning/dramatisering af historier, tegnesager, teater og sanglege.

Vi vil gerne at børnene får mulighed for at bringe deres initiativer i spil og bliver opmuntret til at bidrage med deres inputs. De voksne i institutionen skal arbejde dynamisk, så de er opmærksomme på at inddrage børnenes perspektiver i de pædagogiske aktiviteter. Børnenes motivation stiger, når de selv kan sætte deres præg på aktiviteter.

6. De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Vi har valgt at skrive **fælles for vuggestue og børnehave** under dette punkt, da vores børnesyn og tanker om barnets personlige og alsidige udvikling er ens, for både vuggestue og børnehave. Men vi møder hvert barn i dets nuzo og derfor er vores metoder, tilgange og redskaber selvfølgelig forskellige, fra vuggestue og børnehaven.

Det er vigtigt, at børnene oplever voksne, som har øje for deres trivsel og er klar med knus og hjælp hvis der er behov for det. Vi bakker børnene op i deres initiativer. Vi hjælper dem med at bringe sig selv i spil sammen med andre og giver dem mulighed for at prøve sig selv af, både i kendte og ukendte situationer. Her skal børnene erfare, udfolde og udforske sig selv og hinanden. Barnet skal have tillid til, at det altid kan finde en voksen som, er nærværende og som kan hjælpe det. Barnet skal både have tillid til relationer med andre børn samt de voksne. Derfor vægter vi at være tilgængelige og nærværende for børnene

Børnenes engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetence, understøttes af voksne, som ser barnet og dets perspektiv, som tager ansvar for at barnet kan lege, stimulere og udfordre sig gennem differentierede læringsmiljøer ved at organisere og skabe rammer. Legen har betydning i sig selv, og vi støtter op om denne og hjælper børnene med at være aktive i den. Vi ønsker at støtte op om børnenes læring ved at fange deres interesser og forfølge dem. Det kan eksempelvis være naturtemaer og naturfænomener som vulkaner og oversvømmelser, det kan være byggeri, ridder, indianer med mere. Vi tager også ansvar for børns almene viden ved at udfordre og inspirere børnene, på områder de ikke selv søger.

Det er vigtigt, at alle børn har adgang til og er en del af et børnefællesskab. Her støtter vi op om at fællesskaberne er dynamiske, forstået på den måde at man godt kan lave forskellige ting med forskellige børn og lære at lege med "nye" børn hvis yndlingsvennerne ikke er der.

I Vimmerby ønsker vi at inddrage børnene i deres hverdag og give dem medbestemmelse hvor det er muligt. Et eksempel kan være efter frugt, hvor den voksne spørger ind til hvad de vil lave bagefter, hvad børnene godt kunne tænke sig at lege, og hjælper dem med at rammesætte deres leg og følge de initiativer de tager. Et andet eksempel kunne være, når et barn i vuggestuen udviser interesse for edderkopper, at der så er en voksen, som sætter en aktivitet i gang omkring det. Derved understøtter vi børnenes initiativ og giver dem medejerskab over deres egen hverdag.

De voksne i Vimmerby har inddelt børnene mellem sig, så der er gode betingelser for at kunne danne sig et overblik over hver enkelt barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dermed kan de voksne støtte barnet i det næste udviklingstrin og "stilladsere"⁶, så barnet får en tryk oplevelse af at tilegne sig nye mestringsstrategier.

Vi ønsker at alle børn oplever, at de har værdi i sig selv. Det stræber vi efter at forstørre og understøtte, så børnene møder verden med et sundt selvværd og selvtillid.

Det er også vigtigt, at børnene bliver spejlet i den følelse og oplevelse de sidder med. At de møder en voksen, som hjælper dem med at sætte ord og følelser sammen og guider barnet i, hvilke handlemuligheder, der er mest hensigtsmæssige.

Vi tror på, at alle mennesker er skabt helt unikt og det ønsker vi også at lære børnene.

De ovenstående ting er som sådan grundlag og styrende for arbejdet med de øvrige temaer.

⁶ "Stilladser om børns læring" af Nora Lindén

Social udvikling

På side 38 i Rammer og indhold siges, at social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børn oplever at høre til og kan gøre sig erfaringer med at øve indflydelse og værdsætte forskellighed. I Vimmerby har vi fokus på at det kræver nogle kognitive, kommunikative, følelsesmæssige og sansemotoriske kompetencer, og at de skal bruges til at vedligeholde leg, aktiviteter og relationer og til at løse de konflikter der opstår. Vi ønsker at være nærværende voksne der både guider de etablerede legegrupper og aktiviteter, samt hjælper disse til at rumme andre børn og deres bidrag. Dette gør vi blandt andet ved at bruge et motto som vi har; "Vi skal give hinanden en god dag". Med afsæt her i, arbejder vi med forpligtende fællesskaber hvor vi møder hinanden med ligeværdighed, forståelse og indlevelse.

Vi ønsker at børnene får kendskab til begreber som hensyn, trøst, omsorg og empati. Det gør vi ved at hjælpe børnene med at se hvordan andre har det og reagere afstemt derefter. Ved konflikter, hjælper vi børnene med at sætte ord på både deres egne men også de andres følelser. Vi ønsker, at børnene lærer, hvordan deres handlinger kan få betydning for de andre børn.

I børnehaven gør vi det blandt andet ved at give differentieret støtte. Det er forskelligt fra barn til barn og fra alder til alder, hvad det enkelte barn har brug for. Men vi vil være tilgængelige og aktivt deltagende i så høj grad som muligt. Vi vil gå foran, ved siden af og bag ved børnene og vi ønsker at alle børn i Vimmerby, skal opleve de voksne som tilgængelige, trygge baser og at vi gerne vil være sammen med dem.

Vi giver god plads til børneinitieret leg og støtter op om børnenes ideer og initiativer med positive og anerkendende små kommentarer. Vi har afsat 2-3 formiddage om ugen til gruppedage, hvor børnene er delt ud i grupper sammen med deres primær voksen. Her vil det i udgangspunktet være de voksne som sætter dagsordenen, men gerne med udgangspunkt i, hvad børnene er optaget af. De øvrige 2-3 formiddage har vi afsat til at følge børnenes ideer og initiativer. I de øvrige tidspunkter, med undtagelse af måltider og øvrige rutinesituationer, er der også god plads til børneinitierede aktiviteter, men vi vil også igangsætte voksenstyrede aktiviteter målrettet mod specifikke behov hos bestemte børn. Det kan eksempelvis være de aktive børn der ikke på eget initiativ giver sig til at tegne eller spille, eller det kan være de stille og kreative typer, der trænger til motorisk udfordring.

I vuggestuen arbejder vi med begyndende behovsudsætning og turtagning. Derved støtter vi børnene i at indgå i forpligtende fællesskaber, hvor der skal være plads til os alle sammen. Vi inddeler børnene i mindre grupper, så de øver sig i små fællesskaber. Vi sammensætter grupperne efter hvad vi vurderer, er gavnligt for børnene. For eksempel hvis vi ønsker at styrke en bestemt relation, kommer disse børn i en gruppe sammen. Den voksne benævner børnenes initiativer og perspektivforstørrer dem derigennem. Når børn udviser interesse for hinanden, er det den voksnes opgave, at benævne og forstørre initiativerne, så børnene får hjælp til at danne relationer med hinanden. Den voksne kan også styrke samspillet, ved at benytte sig af et fælles tredje, hvor der gennem en planlagt aktivitet, som børnene er fokuseret på, opstår relationsdannelse. Børnene får en fælles oplevelse, som den voksne kan hjælpe med at sætte ord på.

Den sociale udvikling sker i alle læreplanstemaer. Børnene har forskellige interesser og kompetencer at bidrage med i forhold til de forskellige læreplanstemaer. Derfor vil vi støtte op omkring om det enkelte barns sociale udvikling, så det sker på alle områder af læreplanen.

Kommunikation og sprog

I Vimmerby vil vi gerne skabe gode rammer for at tale sammen. Børn udvikler sprog i deres eget tempo, og de voksne må derfor være opmærksomme på dette når de tilrettelægger aktiviteter som er målrettet på sproget.

I børnehaven gør vi det blandt andet ved at øve os i at have stille stemmer når vi er inde, så alle kan høre hinanden. Vi gør det ved at møde børnene i øjenhøjde og give os tid til at høre hvad de har at sige og spørge ind til det med åbne spørgsmål. Vi ønsker at børnene oplever at de bliver taget alvorligt når de kommer for at snakke. Vi gør det ved at snakke sammen under måltider hvor vi øver at skiftes til at lytte og respondere. Vi gør det også i forbindelse med vores samlinger. Her kan ét barn ad gangen fortælle noget til de andre og blive spurgt ind til. Vi er nysgerrige på at høre om børnenes indre tanker, ideer og følelser, både når det fortæller frit eller når vi arbejder med forskellige læreplanstemaer.

Vi bruger også sproget til at løse konflikter. Her øver vi os i at lytte til hinanden. Vi har også fokus på både dialogisk læsning og tegning. Dialogisk tegning bruger vi blandt andet ved at vi nogle gange tegner de aktiviteter vi laver, bagefter vi har lavet dem, eller eksempelvis ved at vi tegner noget hjemmefra eller fra en ferie. Det enkelte barn kan fortælle om sin tegning, enten til en voksen eller til børnegruppen i forbindelse med samling. Vi har bøger, papir og blyanter stående fremme.

Vi bruger også sproget når vi enten deltager i legen eller opholder os ved siden af. Her har vi fokus på at alle kommer til orde og vi hjælper med at alle bliver lyttet til. Vi har fokus på rim og remser, historiefortælling, sang og musik.

I vuggestuen har vi særligt fokus på sproget, da det er her barnet danner deres første ord og sætninger. Vi har mange bøger til rådighed og prioriterer at sidde sammen med børnene og sætte ord på det de ser i bøgerne. Til samling har vi fokus på rim og remser og gentager dem også når vi for eksempel er ude at gå eller sidder og spiser. Vi synger mange sange og får derigennem fokus på det melodiske i sproget. Til samling øver vi os også i at klappe i takt og derved styrke grundpuls og rytme, som er en del af den sproglige udvikling. Vi tager os tid til at lytte til barnet og lade det udtrykke sig i sit eget tempo. Hvis barnet udtaler noget forkert, retter vi ikke direkte, men gentager ordet, som det skal udtales rigtigt. Vi samtaler med barnet om hvad det har oplevet, både hjemme men også i institutionen. Derved får barnet lov til at sætte egne ord på deres oplevelser. Vi øver også børnene i at bruge sproget i deres sociale kompetencer. For eksempel hvis et barn ønsker at deltage i en leg, lærer vi dem at sige: "Må jeg være med?" eller ved konflikter øver vi dem i at sige: "Stop" eller "det er min".

Samspelet med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig og personlig udvikling: Vi ønsker at støtte op om børnenes læring ved at fange deres interesser og følge dem. Vi hjælper dem med at sætte ord på egne og andres initiativer og hjælper dem med at rammesætte leg og aktiviteter. I Vimmerby ønsker vi at inddrage børnene i deres hverdag og give dem medbestemmelse hvor det er muligt.

Social udvikling: Vi ønsker at børnene får kendskab til begreber som hensyn, trøst, omsorg og empati. Det gør vi ved at hjælpe børnene med at se hvordan andre har det og reagere afstemt derefter. Ved konflikter, hjælper vi børnene med at sætte ord på både deres egne men også de andres følelser. Den voksne benævner børnenes initiativer og perspektivforstørre dem derigennem. Når børn udviser interesse for hinanden, er det den voksnes opgave, at benævne og forstørre initiativerne, så børnene får hjælp til at danne relationer med hinanden.

Krop, sanser og bevægelse: Vi benævner og tolker barnets egne og andres sanseindtryk og oplevelser. Vi bruger perspektivforstørrelse og hjernesmart pædagogik til at italesætte hvad vi ser. Til samlinger synger vi sange om kroppen, hvor vi sætter ord på kroppen og hvad den kan.

Natur, udeliv og science: Vi sætter ord på begreber og naturfænomener, vi vil lære dem at passe på vores ting både inde og ude. Det vil vi gøre med hjernesmart ord og vendinger som peger hen i mod at passe på jorden og dens ressourcer. Via matematisk opmærksomhed bliver børnenes begrebsverden forstørret.

Kultur, æstetik og fællesskab: Barnet oplever, hvordan man kan kommunikere gennem forskellige udtryksformer, såsom musik og sang, drama, tegninger, historiefortælling og så videre. Vi ønsker at støtte op om, at alle børn har lige mulighed for at deltage i kunstneriske, kulturelle og æstetiske aktiviteter. Derfor har vi også opmærksomhed på børnenes sproglige udvikling, da de gennem sproget kan skabe adgang til fællesskaber.

Krop, sanser og bevægelse

I børnehuset Vimmerby ønsker vi at udfordre børnene gennem differentierede læringsmiljøer så alle sanser bliver stimulerede og så vi bliver fortrolige med at bruge kroppen.

I **børnehaven** har vi både rolige og aktive læringsmiljøer. Vi har rolige læringsmiljøer som eksempelvis læsekrog, dukkehuse, Lego, tegning og kreativt værksted, legehuse, sandkasse, blomsterbede, huler og kroge på legepladsen med mere. I disse "rolige" områder er der ro til fordybelse i en leg eller aktivitet. Her vil vi støtte op ved at sætte ord på: "Er det sjovt – hold da fast hvor I koncentrerer jer – I ser glade ud – er det dejligt ikke at blive forstyrret".

Men de samme læringsmiljøer kan også være højlydte og aktive. Her er det vores opgave at hjælpe børnene med at tolke egne og andres sanseindtryk. Vi kan hjælpe ved at sætte ord på det vi ser, eksempelvis: "Kan du ikke lide de høje lyde?", "Er det svært at få sagt noget i legen?". Vi kan rumme høje lyde og engagement i rolleleg, eksempelvis politijagt eller lignende. Her ønsker vi at være fleksible og have fleksible læringsmiljøer, så børnene også lære at tage hensyn til hinanden. Hvis playmobilfigurernes politijagt bliver så højlydt at de andre aktiviteter der foregår i samme rum forstyrres, kan vi flytte playmobil legen til et andet rum hvor de kan være alene. En anden mulighed i den situation er også at spørge børnene om at mærke efter i sin krop; har de aktive børn i playmobillegen egentligt ikke lyst til at komme ud og lege højt, hurtigt og vildt? På den måde ønsker vi at børnene bliver styrket i at tolke egne kropssignaler og sanseindtryk. Det øger deres sansemotoriske kompetencer.

Men vi har også de aktive læringsmiljøer. Ude har vi klatretårn, gynger, cykler, boldspil, træklatrung, bakken med trapper og gummimåtter. Inde har vi "det store rum" med puder, madras, scene og motorikredskaber. Her bakker vi op om at børnene har brydekampe, slås med puder, hopper ned og råber "se lige mig", bliver svedige og spørger om at få bar mave, bliver svimmel og så videre. Men andre gange reserveres rummet til hulebygning og rolleleg.

Disse aktive læringsmiljøer giver ofte anledning til at snakke med både forældrene om risikoorienteret leg og pædagogik, og til at snakke med børnene om at passe på sig selv og hinanden

Både i de stille og aktive læringsmiljøer ønsker vi at hjælpe børnene i Flow⁷ og vi ønsker at understøtte deres kropslige oplevelser med eksempelvis små kommentarer og udsagnsord der beskriver det vi ser: "Det ser vel nok hyggeligt ud, hvordan mærkes det at lege denne leg, hold da op I sveder, det lyder godt nok højt". Vi kan bruge perspektivforstørrelse og hjernesmart pædagogik.

Ud fra vores kendskab til det enkelte barn, er det vores opgave som voksne at tage ansvar for at børnene bliver mødt med en bred vifte af læringsmiljøer og oplever mange forskellige kropslige fornemmelser. Vi vil sørge for at alle børn er både aktive og i ro og mærker deres krop og sanser på forskellig vis. Vi vil understøtte at de børn der af natur er aktive, får gode oplevelser ved at være rolige og omvendt. Vi må bruge eksempelvis Flow teorien eller Hjernesmart Pædagogik og tilrettelægge nogle læringsmiljøer, hvor børnene udfordres og mødes i deres NUZO.

I **vuggestuen** bruger vi megen tid ude i naturen, hvor børnene bliver udfordret af ujævnt terræn og oplever vind og vejr, dufte og lyde. Inde på stuen har vi hængt laminerede ark op, hvor de 18 grundbevægelser er beskrevet. Dermed kan de voksne nemt sætte en aktivitet i gang, hvor vi får styrket børnenes motoriske kompetencer. Vi har øje for, om børnene kan skifte mellem at være aktive og forholde sig i ro, om de både

⁷ "Glædens Pædagogik" af Anne Linder og Stina Breinhild Mortensen

kan finde fordybelse i en bog og bevæge kroppen. Vi har investeret i bObles®, så vi kan lave små motoriske udfordringer til børnene. På stuen har vi et specialbygget legetårn med en rutsjebane. Her er der megen aktivitet og børnene kan lide at kravle op og rutsje ned.

Vi øver selvhjulpethed i det daglige ved at børnene selv skal kravle op og ned ad deres højstole hvis de kan og ved at de øver sig i at tage tøj af og på. Vi laver læringsmiljøer omkring rutinesituationen i garderobe og toilet, så der er tid til, at børnene selv klarer af- og påklædning. Der er en lille gruppe børn ad gangen, så den voksne har overskud til at guide hvert enkelt barn.

Til samlinger synger vi sange om kroppen, hvor vi benævner kropsdele og børnene udviser glæde ved at deltage.

Vi benytter os af NUZO, når vi tilrettelægger motoriske aktiviteter for børnene. Derved skaber vi de bedste betingelser for sund trivsel og udvikling af motoriske kompetencer

Samspelet med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling: Vi hjælper børnene med at bringe sig selv i spil sammen med andre og giver dem mulighed for at prøve sig selv af, både i kendte og ukendte situationer. Her skal børnene erfare, udfolde og udforske sig selv og hinanden. Børnenes engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetence, understøttes af voksne som ser barnet og dets perspektiv, som tager ansvar for at barnet kan lege, stimulere og udfordre sig gennem differentierede læringsmiljøer ved at organisere og skabe rammer.

Social udvikling: I Vimmerby har vi fokus på at social udvikling kræver nogle kognitive, kommunikative, følelsesmæssige og sansemotoriske kompetencer, og at de skal bruges til at vedligeholde leg, aktiviteter og relationer og til at løse de konflikter der opstår. Vi ønsker at være nærværende voksne der både guider de etablerede legegrupper og aktiviteter, samt hjælper disse til at rumme andre børn og deres bidrag.

Kommunikation og sprog: Vi benævner og tolker barnets egne og andres sanseindtryk og oplevelser. Vi bruger perspektivforstørrelse og Hjernesmart Pædagogik til at italesætte hvad vi ser. Til samlinger synger vi sange om kroppen, hvor vi sætter ord på kroppen og hvad den kan.

Natur, udeliv og science: Vi vil vise glæde, reagere på sansning som duft, solvarme, kold regn, fuglesang, glæde os over en smuk udsigt med mere. På vores egen legeplads vil vi støtte op om børnenes aktive deltagelse i forskellige aktiviteter. I naturen bliver børnene motorisk udfordret af skiftende og ujævnt terræn.

Kultur, æstetik og fællesskab: Gennem kroppen sanser vi indtryk, og vi kan også lave kulturelle og æstetiske udtryk gennem kroppen, når vi danser, synger og laver drama.

Natur, udeliv og science

Natur

For børnehaven er det vigtigt, at engagement, glæde, sansning og her-og-nu-perspektivet fylder meget i børnenes lege og oplevelser. Derfor vil vi voksne også være engagerede i vores ude aktiviteter og vores ture "ud af huset". Vi vil vise glæde, reagere på sansning som duft, solvarme, kold regn, fuglesang, glæde os over en smuk udsigt med mere. Vi vil være opmærksomme på, selv at være nærværende i nuet. Vi vil jævnligt arrangere ture ud i naturen, hvad enten det er den lokale natur som omgiver os, hvor vi har både eng og forskellige typer af skov, eller det er ture til stranden, sø, å og mose; eksempelvis ved Limfjorden, Østerådalen eller landbrugsområder. I nærheden af Vimmerby har vi også adgang til frugttræer, hvor vi går tur med børnene og når der er sæson for det, så plukker vi også æbler og pærer og anvender dem. På vores egen legeplads vil vi lære børnene at være aktive i etablering, pleje og beskyttelse af vores blomsterbede. Vi vil give dem mulighed for at fange og undersøge små dyr som bænkebidere, borebille og tusindben. Vi vil lære børnene at passe på bierne, sommerfuglene og sneglene og inddrage dem i at bygge og vedligeholde redekasser og insekthoteller.

Viden om fødekæder og naturfænomener vil vi understøtte i en vekslen mellem at fange deres naturlige interesse for emner vedrørende naturen. Det kan være at de snakker om noget fra Paw Patrol eller andet de ser på tv/iPad. Vi vil også selv pirre deres nysgerrighed ved eksempelvis at spørge; "hvad mon den spiser til middag?", "Hvorfor mon vulkanen sprøjter?", "Kender I andet der kan sprøjte op af jorden?". Vi snakker om årets gang og de fire årstider. Under disse snakke vil vi være opmærksomme på hvilke børn der er aktivt deltagende, hvem der lytter, men er stille og hvem der virker uinteresset.

Vi vil lære dem at passe på vores ting både inde og ude. Det vil vi gøre med hjernesmarthede ord og vendinger som peger hen i mod at passe på jorden og dens ressourcer, eksempelvis "pas på byen den skal bestøve mange blomster endnu" eller, "æbletræets blomster skal blive siddende så vi kan få mange æbler". Vi vil snakke med dem om bæredygtighed. Det kan eksempelvis være ved at lære dem kun at bruge ét papirhåndklæde hver gang de vasker hænder, snakke med dem om at passe på de små buske og grene i "skoven" på vores legeplads.

I vuggestuen arbejdes der med, at naturen er et sanserum for børn. Det kan være dråber på et blad der skal røres ved, æbler og kastanjer vi kan samle om efteråret, fuglesang vi kan lytte til, grantræer vi kan dufte til, farverne på bladene når årstiderne skifter. Vi går på opdagelse i det nære og vender grene og sten for at se efter insekter, som vi kan lave kapløb med. Når vi finder noget i naturen, bringer vi det med hjem og snakker om det, for eksempel til en samling. Så fordyber vi os i det og sætter ord og begreber på. Vi går ofte tur i vores nærområde, da det er trygt og kendt for vores børn. Så er deres sanser mere modtagelige for nye indtryk, da de ikke skal forholde sig til et ukendt sted. I vores egen "lille skov" leger børnene ofte gemmeleg og nyder at have et sted, hvor der er små kroge, som man kan putte sig. Vi snakker om årets gang med børnene og vi er optagede af årstiderne og hvad man kan opleve de forskellige sæsoner. Vi har en årstidssang, som en kollega har digtet, hvor vi i hvert vers synger om en bestemt årstid og hvad der kendetegner den.

Udeliv

I Vimmerby har vi nogle gode udearealer, både på vores egen legeplads men også lige i nabolaget. På vores egen legeplads vil vi støtte op om børnenes aktive deltagelse i forskellige aktiviteter. Det vil vi gøre ved at følge op på deres egne ideer, både børneinitierede aktiviteter og ved vokseninitierede aktiviteter. Vi vil

være opmærksomme på deres interesser og hjælpe dem med at etablere lege og aktiviteter ud fra dette. Men vi vil også komme ud i nabolaget og lave forskellige aktiviteter.

I børnehaven kan det være en spionleg som skal have nogle rammer og remedier eller prinserne og prinsesserne eller tigrene, som skal have en omgang ansigtsmaling eller nogle udetæpper. Det kan være en rolleleg i bananskoven (en lille gruppe træer lige ved siden af Vimmerby), eller bål med skumfiduser til. Det kan være et besøg på en anden legeplads eller en tur til svævebanen.

I vuggestuen bestræber vi os på jævnlige at have en båldag, hvor vi laver mad over bål og inddrager børnene i det omfang det giver mening. Vi har en ladcykel med plads til 4 børn, og den bliver ofte benyttet, for at kunne komme ud til andre områder og legepladser end dem i gåafstand.

Science

I Vimmerby vil vi være nysgerrige. Vi har alle forskellige interesser og viden, både børn og voksne og nogle er af natur mere nysgerrig anlagt end andre. Derfor vil vi støtte hinanden i at være nysgerrige inden for science området. Vi er medlem af De Grønne Spirer, og derigennem får vi materiale, inspiration og mulighed for at deltage på kurser.

I børnehaven kan det være Geomagnetterne som bliver brugt til at undersøge hvilke andre ting i et rum der er magnetiske, det kan være vægt/størrelsesforhold, det kan være is/vand/damp. Vi vil fange børnenes nysgerrige tilgang og eksempelvis lade en aktivitet vokse i deltagerantal, ved at inddrage en hel gruppe i en undersøgelse. Vi vil også bruge iPad til at søge viden om og se billeder og videoer af naturfænomener som vi ikke har i Danmark, men som børnene alligevel er interesseret i.

I vuggestuen arbejder vi med, at børnene får lov at eksperimentere, sanse og forundres, både ude i naturen og indenfor. Vi hjælper dem med at sætte ord på deres oplevelser og forstørre deres begrebsverden på et alderssvarende niveau. Dette gøres ved hjælp af matematisk opmærksomhed, hvor vi snakker om former, figurer, talbegreber med mere. For eksempel om noget er større eller mindre, våd/tør, kold/varm og andre sammenligninger og modsætninger. For et lille barn, som er ved at systematisere sin omverden, kan matematisk opmærksomhed være et brugbart redskab dertil.

Samspillet med de øvrige læreplanstemaer

Personlig og alsidig udvikling: Børnenes engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetence, understøttes af voksne som ser barnet og dets perspektiv, som tager ansvar for at barnet kan lege, stimulere og udfordre det gennem differentierede læringsmiljøer ved at organisere og skabe rammer.

Social udvikling: Vi ønsker at være nærværende voksne der både guider de etablerede legegrupper og aktiviteter, samt hjælper disse til at rumme andre børn og deres bidrag. Vi giver god plads til børneinitieret leg og støtter op om børnenes ideer og initiativer med positive og anerkendende små kommentarer.

Kommunikation og sprog hører sammen med natur, udeliv og science ved at vi taler sammen og sætter ord på begreberne og ved at give plads at alle børn har taletid.

Krop, sanser og bevægelse: Vi må sørge for, at alle børn er både aktive og i ro og mærker deres krop og sanser på forskellig vis. Vi må understøtte at de børn der af natur er aktive, får gode oplevelser ved at være rolige og omvendt. Vi må bruge eks. Flow teorien eller Hjernesmart Pædagogik og tilrettelægge nogle læringsmiljøer, hvor børnene udfordres og mødes i deres NUZO. I naturen bliver børnene også kropsligt udfordret at ujævnt og skiftende terræn og de får mange sanseoplevelser i uderummet.

Kultur, æstetik og fællesskab: Både indtryk og udtryk kan finde sted ude på legepladsen eller på en tur til byen eller i lokalområdet.

Kultur, æstetik og fællesskab

Gennem kunst, kultur og æstetik ønsker vi at børnene møder nye sider af sig selv og hinanden. Vi ønsker at støtte op om, at alle børn har lige mulighed for at deltage i kunstneriske, kulturelle og æstetiske aktiviteter. Vi ønsker at indtryk og udtryk skal gå hånd i hånd. Derfor hjælper vi også gerne børnene i gang med kreative aktiviteter. Vi vil give børnene mulighed for at skabe egen mening og indhold i hverdagen så de lærer at forvalte tid, rum, leg, venskaber og konflikter, så de ser deres forskellige deltagelsesmuligheder, oplever sig selv som en aktiv del af beslutningsprocessen og udfolder deres fulde potentialer. Vi har fokus på at nogle børn ikke søger dette af sig selv, men skal motiveres til det. Dette gør vi gennem differentierede pædagogiske indsatser hvor vi tager udgangspunkt i det enkelte barn. Vi markerer også årets højtider, som jul, fastelavn og påske, med forskellige kreative og æstetiske aktiviteter.

I børnehaven tager vi på ture ud af huset hvor vi besøger Teater Nordkraft, Kunsten eller ser på gavlmalier. Vi inddrager de digitale medier ved at søge på google og pinterest hvor vi ser finder inspiration og ideer til forskellige udtryksformer og aktiviteter. Vi lytter til musik af forskellige stilarter og fortæller børnene lidt om stilartens eller musikstykkets baggrund. Vi arbejder også med eventyr på forskellige måder. De kan eksempelvis blive fortalt af en voksen medens vi sidder rundt om bålet. Her kan artikulationen skabe spænding, latter og empati. Vi dramatiserer også et eventyr eller vi tegner noget derfra. Vi øver shows på vores scene og danser til musik. Vi støtter børnene i at lave "stomp" musik ude på legepladsen. Vi har farver, maling og kreative ting stående fremme og vi udstiller børnenes værker i glasskab og hænger dem op på væggene. Vi besøger af og til plejehjemmet hvor vi synger for de gamle og spiser småkager og drikker saftvand.

I vuggestuen bliver børnene præsenteret for forskellige udtryksformer. Eksempelvis kan den voksne dramatisere et eventyr til samling, vi maler billeder, øver os i at klippe og klistre. Vi sørger for at have et bredt udvalg af kreative remedier til rådighed og vi strukturerer os i mindre grupper, så der skabes rum for kreative og æstetiske processer. Vi har udklædningstøj til rådighed og støtter børnene i deres fantasi. Vi lytter til musik og synger sammen med børnene. De største børn i vuggestuen deltager også i ture til Teater Nordkraft.

Samspillet med de øvrige læreplanstemaer

Alsidig og personlig udvikling ses blandt andet ved at barnets engagement, livsduelighed, gåpåmod og deltagelseskompetence, understøttes af voksne som ser barnet og dets perspektiv, som tager ansvar for at barnet kan lege, stimulere og udfordre det gennem differentierede læringsmiljøer ved at organisere og skabe rammer. Den voksne har ansvar for at positionere sig i forhold til barnets behov.

Social udvikling ses blandt andet ved at børn oplever at høre til og kan gøre sig erfaringer med at øve indflydelse og støttes i at værdsætte forskellighed. Vi har fokus på at det kræver kognitive, kommunikative, følelsesmæssige og sansemotoriske kompetencer.

Kommunikation og sprog er koblet på ved at vi lytter til hinanden når vi sætter ord på vores indre tanker og følelser, når vi synger, laver skuespil og øver rim og remser.

Krop, sanser og bevægelse er også en del af temaet da det er gennem kroppens sanser vi oplever kunst, æstetik og fællesskab.

Natur, udeliv og science kan være rammen om de forskellige udtryksformer. Kultur, æstetik og fællesskab kan foregå og opleves ude, såvel som inde. Vi kan eksempelvis male ude i naturen, fortælle historier i bålhytten, dramatisere på vores trappe på legepladsen med mere.

7. Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I Vimmerby ønsker vi at arbejde dynamisk. Vi vil altid være klar til at tilpasse os børnenes behov. Derfor ønsker vi at arbejde med evalueringskultur på 3 niveauer.

1. niveau

Vi vil på månedsbasis på vores personalemøder arbejde med publikationen "Redskab til selvevaluering"

https://emu.dk/sites/default/files/2019-09/7914%20EVA%20SPL_Redskab_selvevaluering_5_WEB%20%282%29.pdf

Her evaluerer vi:

- Barnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber
- Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen
- Samarbejde med forældre om børns læring
- Børn i udsatte positioner
- Pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen.

Vi kører fra august til juni og har ét punkt på hvert personalemøde. Til dette arbejde bruger vi "Skema til handling" fra publikationen Forandringsprocesser;

<https://emu.dk/sites/default/files/2019-03/Redskab%20til%20forankringsproces.pdf>

2. Niveau

Vi have læreplanen på som punkt på hvert personalemøde. Under dette punkt er der altid én fra personalegruppen der har et videoklip med fra hverdagen. Personen som har optaget videoen, viser et klip på 3-5 minutter medens vedkommende selv forklarer;

Hvilke læringsmiljøer der er i spil?

Hvad reagerer vedkommende på?

Hvilke læringsmiljøer han/hun overser på filmen samt hvad han/hun eller en anden kollega kunne gøre i situationen for at understøtte børnene i et andet læringsmiljø? Klippet vises igen og nu er det de øvrige kollegaers tur til at kommentere.

3. Niveau

Den tredje evalueringsform vi vil bruge, er et nyt evalueringsredskab; Evaluerende pædagogisk praksis. Her sætter vi fokus på evaluering, dokumentation og skaber ny viden. Materialet findes på emu.dk <https://emu.dk/dagtilbud/evaluerende-paedagogisk-praksis/evaluerende-paedagogisk-praksis>

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Endeligt skal læreplanen evalueres hvert 2. år. Dette vil vi gøre i forårs månederne op til vores pædagogiske dag som vi har hvert år i juni. Dette vil ske i de lige år, næste gang forår 2022. I marts, april og maj vil vi bruge det meste af personalemøderne til at gennemgå to læreplanstemaer hver gang. Arbejdet gøres færdig på pædagogisk dag.